

Goldenberg

Adriana Cârțu

Din clasele primare, urmate la o școală aflată în spatele unei biserici din Iosefin, mi-au rămas câteva impresii clare. Prima este cea a mirosului de cărbune și de usturoi, din diminețile de iarnă, când intram în clasa încă rece, unde sobele deja duduiau. Un alt moment clar este acela în care doctorița școlii intra (mereu neanunțată) pe ușa clasei, însoțită de doi felceri, purtând cutii grele de metal pline de seringi, o sticlă de spirt medicinal și un pachet de vată - momentul în care toată suflarea din bănci îngheța în așteptarea vaccinului.

Impresia pe care de abia peste ani am decodat-o ca fiind frumoasă este imaginea chipului lui Freddy Goldenberg, colegul meu de clasă, gătit de strânsoarea unui tovarăș de hârjoneală. Și anume, felul în care, prins în menhina cotului „inamic”, el reușea să zâmbească cu un fel de resemnare blândă, în ciuda durerii. Freddy, un băiat dolofan, ochelarișt și cârlionțat, ducea cu el o căldură și o bunătate, pe care mai apoi am deslușit că le moștenise din familie.

Într-una dintre iernile, pe atunci încă albe, Freddy ne-a convins pe rând să mergem în grup la patinoar, aproape toată clasa. Retrăiesc și acum vijelia turelor pe care le făceam în lanț, ținându-ne de mână, durerea trecătoare a căderilor din care mă ridicam râzând sau bucuria simțită atunci când am trecut de la patinele prinse cu cheia de marginea bocancului, la ghetete albe cu patinele fixate direct în talpă.

În clasa a patra, m-am trezit într-o bună zi cu un bilețel care mă anunța că sâmbătă sunt invitată la Freddy Goldenberg acasă, nu la ziua lui de naștere, ci pur și simplu la un „jur”. Primul chef din viața mea. Am fremătat de anticipație în toate zilele care au urmat. Din Piața Maria până pe strada unde locuia Freddy îmi trebuiau doar cinci minute. Mi-am pus singura rochiță pe care o aveam și am plecat cu o jumătate de oră mai târziu decât ora anunțată pe bilet, ca să nu fiu chiar prima.

În hol, pe când îngenuncheasem ca să-mi scot încălțările, doamna Goldenberg s-a aplecat spre mine și mi-a spus: „Nu te descâlța, drăguță, că n-o să poți dansa în ciorapi.” În camera de zi, ticsită de mobilă, spațiul din mijloc fusese eliberat de covoarele care acum se aflau rulate sub masa mare, plină de tăvi cu sandviciuri, de farfurii cu prăjituri și de pahare. În mijloc trona un vas burtoș de sticlă plin cu limonadă în care pluteau rondele de portocală, o raritate. Domnul Goldenberg ne privea zâmbind din cadrul ușii, iar sora lui Freddy, o domnișoară pe atunci, se apucase deja să învețe fetele mișcările unui *twist*. Imaginea care mi-a rămas clară din seara aceea este cea a oglinzii de cristal montată într-o ramă aurie. Pe marginea ei se aflau prinse nenumărate panglici de saten și baticuri colorate, pe care Goldi obișnuia să și le prindă în păr. Poate că ele sunt eșarfele mele de azi.

Deși îl acompaniau cu toții la serbările școlare, cu siguranță însă că acela a fost momentul în care familia Goldenberg a intrat în conștiința mea. Știam deja că le aparține mica vitrină de pe bulevard, aflată doar cu trei numere mai sus de imobilul în care locuiam. Mai târziu am descoperit și micuțul magazin din gang și am aflat că el fusese inițial al bunicului lui Freddy. Vitrina, montată pe una din porțile istorice ale orașului, conținea nasturi de toate mărimile,

îmbrăcați în catifea și stofe colorate, multiplicați la infinit de oglinzile care o tapetau. În magazin găseai cravate pictate de mână cu imagini „contemporane”: Elvis cu ghitara atârnată de gât, Sfântul cu aureola deasupra capului, mexicani cu sombrere uriașe și dame decoltate. Tot acolo am aflat pentru prima dată scurtele de ploaie bleumarin confecționate din miraculosul material numit „fâș-fâș”. Micuțul magazin din gangul casei de la numărul 12 devenise un punct colorat în peisajul meu citadin, pe care-l vizitam din când în când, ca să comand nasturi pentru vreun costumaș sau, pur și simplu, ca să văd ce mai e nou.

Odată, peste câțiva ani buni, pe când ce ne întrețineam despre mărimea unor nasturi pe care îi doream îmbrăcați în saten bej pentru rochia pe care urma s-o port la balul de absolvire a liceului, domnul Goldenberg m-a privit pe deasupra ochelarilor cocoțați în vârful nasului și m-a întrebat: „Spune, nu cumva ai fost colegă de clasă cu Freddy? Veneai la noi, la petreceri. Parcă Adriana te cheamă.” Îmi amintesc și acum că am avut pe loc un imens sentiment al propriei importanțe. După atâta timp domnul Goldenberg își amintea de mine. Mult mai târziu am aflat că meritul nu era nici pe departe al meu: patronul celui mai mic magazin din Timișoara era renumit pentru memoria sa extraordinară.

ORIZONT, februarie 2021

<http://www.revistaorizont.ro/arhiva/februarie2021.pdf?fbclid=IwAR1nbU3CV3uzOBYI3-1PFJWkUytkliTTo6wBZOoLFFHnaxjtLLzhX-a1To>

„Micuțul magazin din gangul casei de la numărul **12** devenise un punct colorat în peisajul meu citadin, pe care-l vizitam din când în când, ca să comand nasturi pentru vreun costumaș sau, pur și simplu, ca să văd ce mai e nou“